HAKKIN SESİ

Sahibi ve umumî Neşriyat müdürü
Derviş Edesen
Basıldığı yer : Bursa [Bizim Matbaa]
Tanesi **100 Para**
[İlânlardan mesuliyet kabul edilmez]

23-10-935 Çarşamba (HERGÜN) Bursada çıkar, Cumhuriyetçi, Milliyetçi, Halkçı, Siyasî gazetedir Telefon No 130 Üçüncü sene No. 464

Asıl Harp Yeni Başlayacak

Hep onlar !

F. R. ATAY

Dün Türk gazetelerini açan yurddaşlar, ilk sayıfanın başındaki komplo haberini okudukları vakit tiksinti ile ürpermişlerdir. Değil biz, hiç bir yabancı, Atatürk'te bir devlet, veya sıyasa adamı, yahut bir kumandan görmez. Atatürk, Türkiye demektir. Onun rakibi veya düşmanı olamaz. Atatürk'e kastetmek, Türkiye'ye kastetmek demektir. Onun için böyle bir kast, doğrudan doğruya, ulus ve yurt düşmanlığı olarak, ulus ve yurt düşmanlarından gelebilir.

Nitekim öyle olmuştur : Komplo hakkındaki izahlarda çerkes Etem adına da rastlıyoruz. Çerkes Etem, kurtuluş harbının en buhranlı ve sıkışık günlerinde, silâhları ve kuvveti ile, Türk ordusunun içinden karşı orduya geçen adamdır. Bütün tarihlerde en büyük alçak ve hain tipi; işte bu harp kancığı tipidir.

Firenklerin 13 rakamı gibi, Türklük için 150 rakamını uğursuzlaştıran yurt karalarını en serseri ve namussuz, hiç şüphesiz, bir günde bayrak değiştiren bu Etem soysuzudur. Ondan ve onun ayak takımından, Türkiyeye karşı haînlikten başka ne beklenebilir ?

Onun için dün okuduğumuz bu haberi iğrenç olduğu kadar tabiiğ de buluyoruz. Tabiiğ bulduğumuz ikinci bir şey de, teşebbüsün daha ilk adımda meydana çıkmış olmasıdır. Çünkü bütün memleket, aklı ile, hissi ile, sinirleri ile, şuurunun bütün kuvvetleri ile Atatürk üstüne titremektedir. Hiç bir kast, Atatürk'ün yolu üstünde ilerliyemez. Bu halk onu ayak izinden, nefesten, bakıştan, kımıldayıştan, bir noktada mutlak sezer. Atatürk'e kastetmek, intihara karar vermek demektir.

Her komplo, ancak, kurtarıcının etrafında kurtulmuş olanların saflarının daha pekişmesine, şuurların daha uyanık durmasına, zekâ ve hislerin daha iyi işlemesine sebep olur. Atatürk ve Türkiye, ikiside, böyle bir tecrübeden daha kuvvetli olarak çıkarlar.

Cumhuriyetin 12 nci yıl dönümü geliyor. Türkiye ve onu sevenler için ne sevinçli bayram, onun düşmanları için ne acı yas : Serserilerin ruhları içinde, fesat, hınç, kin ve öç, yılanların hepsi birden, sarı zehirlerini kusarak, kıvranıyor; beyinleri lrin bağlıyor. Ne yapsalar, nasıl yapsalar ?

Hiç birşey yapamazlar. Sakarya ve Dumlupınar Türkiyesi, kendi yaratıcısı ile talii hergün daha aydınlaşarak, yükselip gittikçe, onların düşmanları için, hayat, bir ölüm zındanı gibi, darala darala, nihayet hepsini kendi kanları içinde boğacaktır.

F. R. ATAY

Habeşler doğuya doğru ilerleyorlar

Italyaya karşı alınan zecri tedbirlere 22 devlet iştirâ etti

Ankara 22 (A. A.) Norveç, Estonya, Bulgaristan zecri tedbirlerin ilkini yerine getirdiklerini uluslar sosyetesine bildirmişlerdir. Romanyada İtalyaya silâh amborgosu koymuş ve ve krediyi yasak etmiştir. Bu suretle şimdiye kadar İtalyaya silâh ve mühimmat amborgosu koyan devletlerin adedi 22 yi bulmuştur.

Asıl harp daha başlamamış

Ankara 22 (A. A.) Habeş imparatoru pek yakında Dessiye hareket edecektir. Asıl harp; imparator cepheye vardıktan şonra yaşlayacaktır.

Kiliselerde karışıyor

Ankara 22 (A. A.) Habeş kilisesi bütün Habes ulusuna İtalyanlara karşı mukavemet taarruzu tavsiye etmiştir. Anglikan kilisesi baş piskoposu Avrupanın bütün kiliselerini uluslar sosyetesine yardıma çağırmıştır.

Habeşliler doğuya duğru ilerleyorlar

Ankara 22 (A. A.) İtalya—Habeş harbine ait dün gece alinan haberler şunlardır:

Ras Seyyum İtalyanların kuzey cephesinde ileri karakollarını geri aldıklarını ve Adigrat, Aduva, Aksum hattındaki mevkilerini tahkim ettiklerini imparatora bildirmiştir.

Ras Kassa kuvvetleride mütemadiyen kuzey ve kuzey doğusuna doğru ilerlemektedir.

Italyanlar zehirli gaz kullanıyorlar

Ankara 22 (A. A)— Habeşistanın Londra elçisi İtalyanların zehirli gaz ve dumdum kurşunları kullandıklarını Habeşistardaki yabancı sıhhıye üyelerinden birinin tesbit etttiğini söylemiş ve bu hal devam ederse Habeşlilerin de ayni veçhile mukabele edeceklerini ilâve etmiştir.

Berliner Taitelât gazetesi Ad sababadan Habeşistana mütemadiyen silâh ve mühimmat gönderilmekte olduğunu ve Ambargonun kaldırılmasının manevîyatı çok yükseltdiğin bildirmektedir.

Moringpost gazetesi zecrî tedbirlerin 31 ilk teşrinden itibaren tatbik edileceğini ve bunların tatbıkı sırasında da görüşmelere devam edileceğini yazmaktadır.

Ekmekten sonra un fiyatları da fırladı

Bu yükselmeye istanbul piyasasının tesir ettiği söylenmektedir.

Ekmek fiyatlarınının dünden itibaaren yükseldiğini yazmıştık. Bu gün de un fiyatlarının arttığını haber veriyoruz. Dün tahkik ettiğimize göre : İki çuval un 20 liraya fırlamıştır. İlgililer; bu âlin ekmek fiyatlarına tesir yapacağını söylemekte şehrimizdekibu yükselişin İstanbul piyasasındaki artmanın sebep olduğu ilâve edilmektedir. İstanbul piyasası böyle devam ederse şehrimizde de un ve ekmek buhranı başlayacaktır.

Ankara'da miting

Ankara 22 (A. A)— Bugün saat 11 de Hakimiyeti milliye meydanında elli binden fazla Ankaralı Atatürke inan ve bağlılığını bildirmiş ve komploy tel'in etmiştir.

Yer deprenmeleri

Ankara 22 (A. A.)— İstanbul rasathanesi saat dokuzu otuz beşte bir yer deprenmesi kaydetmiştir. Deprenme Kepsutta şiddetli ve sürekli olmuş, İstanbul ve Çorluda, Balıkesirde, Kütahyada, Eskişehirde, İzmitte, Bursada da duyulmuştur. Bir tarafa zarar olduğu bildirilmemektedir.

Sovyet - Türk sporcuları şerefine yapılan kabul resmi

Ankara 22 (A. A) Dün gece Sovyet sefaretinde Türk ve Sovyet sporcuları şerefine büyük bir kabul resmi yapılmıştır.

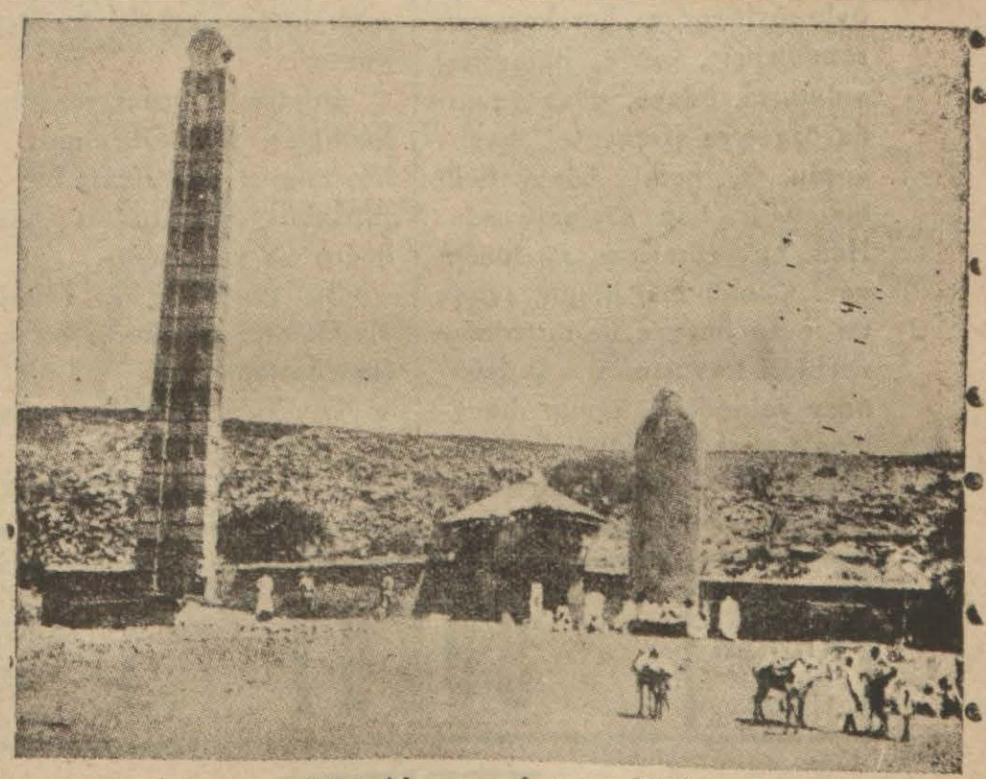

Habeşis andaki Aksum şehrinin dikili taşları

Cepheye giden İtalyan Askerleri

Kültür direktörlüğünde toplantılar

Kültür işlerimiz için dün önemli Kararlar verildi.

Dün Kültür direktörlüğünde direktör Fâkir Erdem'in başkanlığında toplanan ilk öğretim enspektörleri yeni ders senesi çalışmaları üzerinde incelemeler yapmışlardır. Bu incelemelerde bina ve talebe durumları, kitapların tedarik sekilleri ve bu alanda bundan sonra alınacak tedbirler gözden geçirilmiştir.

Bu toplantılara diğer günlerde de devam edilecek ve şu maddeler üzerinde kararlar alınacaktır.

(Ders pilânları, okullar da yapılacak ruh incelemeleri, öğretici kurumları, okullarda ki okuma faaliyetlerinin ne suretle organize edileceği, serbest çalışma saatlerinden ne suretle istifade olunacağı, mevcut kitap evi, müze ve atölyelerin ne tarzda tekmil ettirileceği ve müşahede faaliyetleri, öğretmenlere bu alanda ne tarzda yardım edileceği, mevcut zeka testlerinden ne dereceye kadar istifade edileceği ve bu sene deneme kabilinden kullanılacak bilgi testlerinin hangi esaslara göre hazırlanılabilecegi, yasa ve öğretmenler kurulları faaliyetlerinin daha eyi bir şekilde tanzimi için alınacak tedbirler, köy öğretmenleri ile yapılacak toplantılara aid ruznamenin birlikte tesbiti, çalışma birlikleri ve meşgul olacakları işler.)

Doğduğu gibi :

Büyükler

Büyükler bir sosyetenin direğidirler. Bir ailenin direği de bir büyüktür. Büyük ayrıldığı gün ocak dağılır. Bir çok ailenin bir araya gelmesinden doğan sosyeteler de büyükleri ile yaşarlar. Her Ulus büyükleri ile öğünür.

*

Büyüklere karşı ruhumda sevgili bir duygu, sonsuz bir saygı taşırım. Yer yüzünde büyüklerine en çok saygı gösteren ırk, Türk ırkıdır. Türk, büyüğünü tanır, Türk ulusuna tapınır. Bu yıkılmaz bir gerçektir.

*

Büyükler ne için sevilir?. Bir büyükle görüşmediseniz bunu bilemezsiniz.

Büyük demek, ulus içinde yetişmiş, kendisini ona vermiş insan demektir. Büyük demek insanlığın erişkinliğine, olgunluğuna çalışan, çevresindekilere yurda, ulusa karşı alınacak durumları gösteren demektir. Büyük demek ödev uğrunda gerekince ölümü gözüne alan demektir. Büyük, bütün benliğiyle, ocağı, ulusu için (hayırlı) olandır. Şuuru yanılmıyan, erki bükülmiyen, fikrî eğitimi (terbiyesi) olgun büyüklerdir ki hayatın dizemeni (nâzımı) dırlar. Böyle insanlara iye (malik) olan Uluslar, elbet onlarla öğünürler.

*

Geçenlerde her büyük gibi gösterişsizlik uyağından (şiarından) olan bir büyükle görüşmüştük. Onun saatlerce söylediği sözler arasında bir kelimelik boşsöz yoktu. Sanki konuları (mevzuları) daha önce düşünmüş, kotarmış da öyle söylüyor ve her konunun sonunu işle, izerle, hâdiseleri anlatarak ödeve, ödev yolunda özgeçiye (ferağate) bağlıyordu. O, belki böyle belli bir ülkü için söylemiyordu. Hem bu cümleye ne lüzum var? Çünkü bizi bilgili, temiz ve insan huzuru ile doyulmaz zevklere kavuşturan o (büyük) ödev yolunda ölümün kucağına kadar, kimbilir, kaç kez gitmiştir? Ödev için bu kadar vefa gösteren insanın her konunun sonunu aynı sonunçla bağlamasından nomal daha ne olabilir?.

*

Bilginin görgü ile kökleşmesi kadar sağlam bir değer yoktur.

Büyük. bilgisini görgülerle benliğine kökleştirendir. Ve büyüklerin yıktıkları da, yaşattıkları, yarattıkları kadar doğru ve yerindedir.

Şu gerçektir ki, (büyük) olmak tanrısal, kutlu bir ergi (mazhariyet) dir.

Ulu Türk ulusu, bunun için (Büyük) üne tapınır.

TAHSİN UYGUR

Dünya duyumları

İtalyan kadını

Duçe Venedik meydanında söylediği tarihi nutkunda, İtalyan kadınına da hitap etmek istemiştir. Mussolini bu hitabında İtalyan ulusunun bugünkü tarihi hareketinde, kadınlarının da müşterek olduklarını, işaret etmiştir.

İtalyan kadınını takdir eden Mussolini İtalyan kadınının erkekler gibi mert ve vatan uğrunda her fedakârlığı yapmıya hazır olduklarını ispat ettiklerini söyliyor. Bu vesile ile Doğu Afrikasına giden askerleri, anne, zevce, abla ve sevgili sıfatile heyecan, cûs ve selâbetle selamlamış olduğuna işaret ediyor ve sözüne şöyle devam ediyor:

İtalyan kadını İtalyan-Habeş meselesine büyük alâka göstermektedir. Bu Faşist rejiminin bir eseridir. Faşist rejimi, İtalyan kadının asıl hakikî ödev ve haklarını göstermiş ve öğretmiştir. Kendi yuvasını ihmal etmemekle İtalyan kadını bugün vatanın muvaffakıyeti ve saadeti için mühim bir rol oynamaktadır.

İtalyan kadını, bugün Faşist rejiminin aktif elemanlarından sayılmaktadır.

Dün iki yer teprenmesi oldu

Dün sabah saat 9,5 ta şehrimizde biri hafif, ikincisi şiddetlice olmak üzere iki defa yer teprenmesi olmuştur. Bir ziyan ve zarar yoktur.

Şehir ve memleket duyumları

Vakıf binaları

Sahiplerine nasıl geçecek

2762 Numaralı vakıflar kanununun 27 inci maddesinde (yirmi misli bir taviz mukabilinde mutasarrıfiara geçirilir. Taviz ister toptan ister taksitle ödensin, ilk ödenme yılı için tahakkuk ettirilen icara veya mukataa üzerinden hesap olunur) denmektedir.

13 Ilk Kânunda yürümeğe başlayacak olan bu kanuna göre Evkaf direktörü M. Hulûsi ile temas ettik. Öğrendiğimize göre; Bursanın heman dörtte üçü vakıftır. Yeni kanuna göre: bir bina mutasarrıfı bir senelik müeccelesinin 20 senelik tutarını bir defada verirse yüzde beş tenzilât dahi yapılmak suretile binasının Evkafla olan alâkası derhal kesilecek ve kendi namına tapusu verilecektir. Bu muamele taksitlere bağlanmak suretile de kabildir. Taksitler şu suretle alınacaktır. Beşte biri peşin, geri kalan mikdar dört senede dört müsavi taksitte ödenecektir.

Evkaf dirktörümüzün asaleti geldi

Ankara Evkaf direktörü iken vekâleten şehrimiz Evkaf direktörlüğüne tayin edilmiş olan Evkaf direktörümüz M. Hulûsi Sayhunun iki gün evel asaleti gelmiştir.

Araba çarparak yaralanmış

Dün Bursanın Vakıf köyünden araba ile Bursaya gelmekte olan Hüseyin oğlu Raif; İnegöl caddesi üzerinde bir merkebin üstüne binerek Bursaya ayva getirmekte olan Cumalı kızık köyünden Ali kızı Zeynebe çarpmış ve kadıncağızı yere düşürerek yaralamıştır. Zeynep hastahaneye kaldırılmış Raifte yakalanmıştır.

Atatürkün teşekkürü

Ankara 22 (A. A.) Atatürke yapılmak istenilen yağınç dolayısile yurdun her tarafından ve dışarıdan aldıkları tel yazılarına aşağıdaki teşekkürlerinin iblâğını Anadolo Ajansına emir buyurmuşlardır.

"Son yağınç teşebbüsü dolayisile yurdun her bucağından ulusal kurum ve orunlardan bir çok teessür telgrafları aldım. Hizmetinde bulunmakla öğündüğüm asil milletimize şükran ve saygı duygularımı sunar ve ona sonsuz mut ve genlik dilerim.

ATATÜRK

Tayyare sinemasının sesi düzeltildi

Tayyare sineması Türk Japon fabrikası direktörü Şefik tarafından kiralandıktan sonra makineleri değiştirilmiş ve bozuk olan sesi düzeltilmiştir.

Cumhuriyet bayramında açılma törenleri

Cumhuriyet bayramında yapılacak Kültür direktörlügümüze ait açılma törenleri şunlardır :

Merkez ve kaza köylerinde yeni yapılmış olan 6 köy okulu binası açılacaktır. Bursada orta okul talebesi için hazırlatılan pansiyonla (Tezel Biçki Yurdu) nun açılma törenleri yapılacaktır. Açılacak pansiyonlardan birisi Karacabeyin Dağkadı köyü pansiyonudur. Burası 102 yataklıdır. Ve mıntakaya dahil köylerin halkı tarafından yapılmıştır.

Patri başkanımız İstanbulda

Parti ilyön kurumu başkanı saylavımız Sadi Konuk dün sabah İstanbula gitmiştir. Sadi Konuk Perşembeye şehrimize dönecektir.

Cumhuriyet bayramı için başmuallimler toplantısı

Dün öğleden sonra ilk okulların baş muallimleri Kültür direktörlüğünde bir toplantı yaparak Cumhuriyet bayramı tezahüratı için şimdiye kadar yapılan hazırlıklar gözden geçirilmiş ve geçit resmine iştirak edecek okullarla bunların geçiş şekilleri, hazırlanılacak temsili tablolar, verilecek müsamereler ve okulların gece ve gündüz süslenme şekilleri tesbit edilmişrir.

Cumuriyet balosu

Dün sayın İlbayımız Şefik Soyerin başkanlığında hükûmet konağında bir toplantı yapılmış bu toplantıda Cumhuriyet bayramında hükûmet tarafından verilecek balo etrafında görüşülmüştür.

Bir tayin ve terfi

Sanat okulumuzun öğretmenlerinden Nihat Saydam terfian Ankara sanat okulu müdür muavinliğine tayin olunmuştur. Nihat Saydam bu gün Ankaraya hareket etmektedir.

Nihat Saydam çok eyi bir dağcı olduğu için Bursa dağcılık kulübü kendisini kaybetmiş buna mukabil Ankara dağcıları eyi bir dağcı kazanmışlardır. Nihat Saydama yeni memuriyetinde muvaffakıyetler dileriz.

Gazetemiz

HERGÜN ÇIKAR

İlânlarınızı her gün çıkan gazetemize vermek kendi menfaatınız icabıdı.

Sayısı : 100 para

Roman

SUKUT

Yazan : A. Turgut

30

Görüyorsunya Nihal, altı ay ayrı yaşamıya mahkûmuz.. Of ne fena.. Onu Bursa'daki kıt'alardan birine vermeleri için allaha ne kadar dua ediyorum bilsen.. Ah Bursa'ya verseler.. Fakat; ne yazık ki; bu niyazım da beyhude.. Zira; Nüzhet süvari.. Bursa'da süvari kıt'ası yok ki.. Talih buna da yetişti, bunu da çok gördü. Onunla bu hususta ne kadar dertleştik bilsen..

Sabahleyin erkenden uyandım.. Uyandım diyorum; zaten akşam gözlerimi hiç kırpmadım ki.. Erkenden kalktım. O da kalkmıştı.. Ona kendi elimle çay pişirdim, kahvealtı hazırladım. Babam ve annem henüz kalkmamışlardı. Bereber kahvealtımızı yedik. Sonra ona biraz piyano çaldım. Çok sevdiği bir şarkısı vardı Nihal; bu şarkıyı belki dört beş defa tekrar ladım. Ben kalbimde fırtınalar koparan hicranları, o şarkının hazin namelerine akıtarak bütün ruhumla çalarken o derin bir vecdiçinde mahzun dinleyor, ölgün nazarları meçhul noktalara gömülüyordu. İkimiz de perişandık. Yekdiğerimize sarılan kollarımız ayrılmak istemiyordu.

Nihayet pek korktuğumuz ayrılık saati gelip çattı. Onu istasyonda teşyi ederken, bütün gayretime rağmen göz yaşlarıma hâkim olamadım. O kadar insan ve bahusus babamın önünde hıçkırmıya başladım. İçimdeki hicran ve elemler sanki bir yağmur halinde gözlerimden boşanıyordu.

Zavallı babacığım, bu yaşların hakikî manalarını derhal anlamıştı; anlamıştı ki; Nihal, biz yekdiğerimize karşı lakayt değiliz; birbirimize derin bir rabıta, kopmaz bir zincirle bağlıyız.

Bir müddet mahzun mahzun bizi seyretti. Sonra bilmem nedense onun da nazarları bulandı. Gözlerinden fırlıyan bir kaç damla yaş solan yanakları üzerinden aşağıya doğru kayarak beyaz bıyıkları arasında kaybolurken beni yavaşça yanına çekti, müşfik bir sesle:

—Ağlama kızım, diye çenemi okşadı; ağlama.. Sen ağlama ki; o sağlam bir dimağ, müsterih bir kalple vazifesine gitsin.

Ah babamın bu sözleri Nihal.. Kanayan kalbime bir eksir, bir merhem oldu sanki... Biran içinde bütün hicranlarımı teskin eden babamın teşekkür ve sevinçle boynuna sarıldım, onun o buruşuk ve solgun yanaklarını bütün ruhumla öptüm.

Şömendüfer hareket ettiği zaman gidenin sâde Nüzhet değil, kalbimden bir parçanın da beraber sürüklendiğini his ediyordum.

Herkes müteessir ve mahzundu.. Hatta bizim Hasibe bile.. Zavallı kadın ikide bir de:

—Hay Nüzhet, hay . Öyle alışmıştık ki haspaya.. Bayağı içim garipsedi..

Diye içini çekiyor, feri çökmüş küçük gözleri yaşarıyordu.

Eve geldiğimiz zaman daha fenalıştım. Onun dolaştığı ve oturduğu yerlerde duramadım; hele odasına bakamıyordum. Bana öyle geliyordu ki; oda kapısı açılacak, Nüzhet mütebessim çehresini uzatacak, ateşli nazarlariyle beni okşıyacak. Ne fena gittiğine inanamıyordum, kalbim inanmak istemiyordu.. Lâkin..

Saatlerce odamdan dışarıya çıkmadım, mütemadi göz yaşlarım arasında fotografiyle karşı karşıya oturdum ve deli gibi konuştum. Teselliye çok ihtiyacım vardı.

Öğleden sonra hava almak ve açılmak için bahçeye..

— Bitmedi —

EDEBİYAT KÖŞESİ

Surate Kahvesi

Yazan : Bernardin de Saint-Pierre
Çeviren : H. R. Akyürek

— 2 —

Zenci-bundan kim şüphe edebilir. ? cevabını verdi. Bu kelimeleri söylerken belini kuşatan peştemalının bir bir tarafından küçük, ağaçtan bir heykel çıkardı ve (İşte dünyaya geldiğimden beri beni koruyan Allah, dedi. Memleketimin sanem ağacının bir dalından yapılmıştır.) Tekmil kahvede bulunanlar bu cevaba sahibinin sorgusundan daha az hayret etmediler.

O vakit bir brahmen, omuzlarını silkerek zenciye (Zavallı sersem! dedi. Allahını belinde mi taşıyorsun? İyi ce öğren ki dünyayı yaratan ve mabetleri Ganj nehrinin sahillerinda bulunan Brahma' dan başka Allah yoktur. Yalnız brahmenler onun rahibleridir ve Hindin tekmil devrimlerine rağmen yüz yirmi bin şene yaşayışları da onun hususî himayesiyledir.) Bir mürabahacı yehudi derhal söz aldı ve ; (Brahmenler nasıl oluyor da Allahın Hindistandan başka bir yerde mabedi bulunmadığına ve ancak olanlar için mevcut olduğuna inanıyorlar, dedi. Benî İsrailden gayri ümmeti olmayan Hazreti İbrahimin Aallahından başka Allah yoktur. Her ne kadar arz üzerinde dağılmışlarsa da onları bütün akvama hâkim kılmak için vaktile dünyanın en muhteşemi olan mâbedi Kudüste tekrar inşa edip te orada toplayıncaya kadar hıfz ve sıyanet ediyor.) İsrailî bu kelimeleri söyliyerek bir kaç dam la göz yaşı döktü. Daha söz söyliyecekti ki bir İtalyan ona hiddetle bağırdı : (Siz İsrailler den başkasını sevmez demekle Allahı adaletsiz yapıyorsunuz. Kavminizin bu dağınıklığından da hükmedebileceğiniz vechile Cenabı Hak sizi bin yedi yüz senedenberi reddetti. O bugün bütün insanları Roma kilisesine davet ediyor. Onun dışında felâh yoktur. Danimarka Trenkbarının bir protestan rahibi sararak katolik misyonerine cevap verdi: (İnsanların ibadetini o putperest mezhebinize nasıl hasredebiliyorsunuz? Öğreniniz ki İncilin ahkâmına nazaran Hazreti İsanın şeriatı altında Allaha gerek kalben ve gerek fikren ibadet edenlerden başkaları için kurtuluş yoktur.) O vakit çubuğunu dumanlandırmakta olan Surate gümrük zabiti bir Türk ağır bir tavırla iki hıristiyana: (Papaslar, dedi. Allahı tanımağı nasıl oluyor da kiliselerinize hasredebiliyorsunuz. ? İsanın şeriatı Hazreti Muhammedin teşrifinden beri mefsuhtur. Paraclet bizzat Hazreti İsadan işittiğini söyliyerek Lafzı İlâhiyi bildirdi. Dininiz sade bir kaç devletten başka bir yerde mevcut değildir. Bizim ki onun enkazı üzerinde Avrupa, Asya, Afrika ve adalarının en güzel kısımlarında bina edilmiştir. O bugün Moğol tahtınaoturmuştur. Ve bir ilmü irfan memleketi olan Çi ne kadar yayılmıştır. Siz biz zat yahudilerin mezelletini kendi hakirliklerinden anlıyorsunuz. O halde muzafferiyatı ile de Hazreti Muhammedin nübüvvetini anlayınız. Haz reti Muhammed'le Ömeri sevenlerden gayrısı necat yoktur. Zira Aliyi takip edenler kâfirdirler,) Bu sözler üzerine Alinin mezhebini takip eden Acemlerden olan sedr gülmeye başladı. Fakat muhtelif dinlerden olan ve aralarında Habeşistan, Mısır hıristiyanları tatar buda papasları, İsmailiyeli arablar, eski zerdüşt acem müritleri veya putperestler bulunan bu yabancılardan dolayı kahvede büyük bir kavga oldu. Her kes hakik ğ dinin kendi memleketinden başkası olmadığına iltizam ederek Allahın künhü hakikatı ve kendi mezhebi üzerine münakaşaa ediyordu.

Orada tahsil için seyahat eden, Konfuüçyüsün tilmizi bir çin âlimi vardı. Çay içerek, herkesi dinliyerek ve bir kelime söylemiyerek kahvenin bir köşesinde oturuyordu. Türk gümrük memuru ona tevcihi hitab ederek kuvvetli bir sada ile bağırdı: (Daima sükûtî duran çinli efendi, Çine bir çok dinlerin girdiğini bilirsiniz. Memleketinizin hizmetime ihtiyacı olan tacirleri Dinî Muhammedin o dinlerin hepsinden mükemmeli olduğunu beni temin ederek söylediler. Siz de onlar gibi hakikati teslim ediniz. Cenabı Hak ve onun peygamberinin dini hakkında ne düşünüyorsunuz?

O vakıt kahvede büyük bir sükût oldu. Konfüçyüsün tilmizi ellerini elbisesinin yenine çekip gögsü üzerinde kavuşturarak sabit ve tatlı bir sada ile: (Baylar, dedi. Eğer müsade ederseniz insanların vifakü ittihad üzere bulunmamalarının sebebinin ihtiras olduğunu söylerim. Beni din lemeye sabrınız varsa size hatıramda henüz pek taze olan bir misal zikredeceğim.

— Ardı var —

DÜNYA DUYUMLARI

Tuhaf bir rastlayış

Bir 10 ilkteşrin günü Yunanistada cumuriyeti devirip Kırallığı ilân etmiş olan hükümet darbesi, eski bir yunan ihtilâlinin tam yıldönümü gününe rastlamıştır. 10 ilkteşrin 1862 de, kıral Oton seyyahatta iken çıkan askerî bir isyan geceleyin sarayın ve hükümet merkezinin işgalinden sonra Oton sülâlesinin tahttan düşrülmesile neticelenmişti. Bu defa da, ayni ihtilâlin yıldönümü günü, Otonun tahttan indirilmesine karar verilmiş olan ayni sarayda, bir hükümet darbesinin kırallığı yeniden kurmuş olması pek tuhaf bir tesadüf eseri değil midir?

Sayım günü

TURGUT PAKDOR

Ah canım hüriyet!.. Hüriyet kadar tatlı bir şey var mı?. Ölmek, aç ve susuz kalmak, hüriyetsiz yaşamaktan bin kat daha iyi.. Pazar günü bunu bir daha anladık bir daha iman ettik. Sabahın beşinden tâ on sehizine kadar hüriyet orucu tutarken neler çektiğimi ben bilirim. Hoş; benim gibi her kes de bilir ya..

Sair günler sokağa çıkmadığımız olurda bır şey hissetmeyiz. Fakat çıkılması mennedilince insanda sokağa çıkmak arzusu öyle fazlalaşıyor öyle artıyor ki ..

Zaten her menedilen şey böyle değilmidir ? Hastaya perhiz edeceği yemekler sayıldıkça o daima bu yemekleri yemek ister. Bu; men edilen birşeye karşı gösterilen pek tabii bir hırs ve bir arzudur.

O gün herkes tebir sıkıntı, bir bunalma.., Saat 11 re kadar ne ise ne amma.. Asıl kıyamet on birden sonra koptu.

Can sıkıntısından şarkı söyliyen kızlar.. Gramofonla dans eden gençler... Evlerin geniş bahçelerinde birbirini kovalayıp saklambaç, kovalamaçoynayan yaşlıbaşlı bayanlar..bayla r lattakör ebe, birdir bir, tura partileri yapan ihtiyar mütekaitler..

Pençereden pençereye, taraçadan tıraçaya, divardan divara, alçak, yüksek, ince, kalın seslerle birbirini çekiştirip dedikodu yapan koca karılar.. Şöyle vakıt geçsin diye pesten pese derken işi azıtıp tezden tez kavgaya girişen karı kocalar.. Bu kavgayı üç kapı aşırı pençereden dinleyip imrenerek gelini ile hafif tertip ağız dalaşına tutuşmak için manevralar çeviren kaynanalar. Pençereden pençereye. Birbirlerine kahve, çay, cıgara hatta sandalya ikram eden konu komşular..

Boş, tenha sessiz ve ıssız sokaklara bakup bakup mahzunlaşarak sabahiden gazele başlayan hafız müsveddeleri. Neler neler Allahım.

Zaten öyle değilmidir. Parasızlık bir, can sıkıntısı iki, Bunlar kavganın yegâne basilleridir. Bu basiller bir eve girdimi hernevi illeti doğurur. Hastalığın baş ilâcı da gene para ve neşedir. Başka ilâç aramağa lüzum yok. Allah esirgesin bu derde müptelâ olup da vaktinde tedavi olmayarak müzminleştirenlerin gideceği yer doğru mezarlık değil ha mahkeme kapılarıdır. Bu gibi hastalık dostlar başından irak. Hemen Cenabı hak cemi cümleyi bu illetten muhafaza ve sıyanet buyursun.

Pazar günü bu gibi bir hayli muhaverede vakalara şahit olduk. Her evden bir ses yükseliyor, her pençereden bir baş sarkıyordu.

Bahçe duvarlarının üstü, taraçalar, tahta perdelerin arkası kadın kız ihtiyar dolu... Her kes rastgele bir mevzu üzerinde çene çalmakta. Az ilerdeki taraçadan diğer bir pencereye hüriyet ve serbesiyet hakkında uzun bir nutuk irat eden orta halli bir kadın son cümleyi ikmal ederken yanı başındaki tahta perde seri yumruk darbelerile inledi:

— Hu Gülsüm hanım! neredesin ayol pencerede bir gözüktün bir daha koydunsan bul...

Diğer evden çatlak fakat asabi bir ses:

— Sorma kardeş, sorma... Hacı ile başım dertte..

— Ne oldu yine.

— Ah ne olacak. Dün Muharremciğim ona insan diye çil gümüş bir lira vermişti. Sen akşam pazardan öte beri alırken 25 lik diye lirayı tutta pazarcıya ver.. Böyle dalgın, böyle sersem adam görmedim. Hele bu yakınlarda pek alıklaştı.

— Sus sus kardeşim.. bizimkide öyle.. hiç derdi çekilecek gibi değil. değil ama.. ne yaparsın.. 45 senelik eyalim.

At atamazsın, sat satamazsın.

— Öyle... şimdi bizimkide içerde arpacı kumrusu gibi düşünüyor.

Bu sırada yan taraftaki evden kart bir ses yükseldi:

— Cülsüm hanım hu!. gel gel komşum gel.. yemenicileri dinle. Yine kedi köpek gibi tutuştular. karı yine açtı o canım ağzını ., gel..

Tele toraya gitmeye hacet yok gel..

İki komşuda kulak kesildi. Derinden derine, içerden içere bir karı kaca kavgasıdır işidiliyordu:

— Karı yeter artık.. canımı sıkma! zaten hapislik oruç gibi başıma vuruyor birde sen beni çileden çıkarma!.

— Hapislikmi.. hah hah hay.. aman güleyim bari.. bir gün evde oturmağa dayanamayor a dostlar.. ben ne diyeyim.. sana vardım varalı bir gün günümü gün etmedin evlerde odalarda kapaya kapaya... ben sesimi çıkarmadımmı?. benimde ne başım keldi. nede gözüm şaşı.,. ben de sana telimle duvağımla arslan gibi geldim.. ama dişimi sıktım. ar ettim, haya ettim. kan kustum. kızılcık yedim dedim. oh.. nasılmış hapis olmak?. oh yaradan allahıma şükür olsun senin böyle senelerden sonra odalara kapanıp kıvrım kıvrım kıvran dığını bana gösterdi. etme bulma dünyası bu a yavrum!..

TURGUT PAKDOR

Dağcılık her zevkten üstündür ...

Yazan : MUSA ATAŞ

Aşağı yukarı 10 derecelik bir meyil üzerinde kaydığım halde bu iniş bana öyle sür' atli ve öyle göz karartıcı geldi ki: İçimde bayağı bir heyecan duydum. Ve hoşlanmıya başladım.

Mamafi yokuşun sonunda ki düzlüğe varınca muvazenemi kaybederek ayaklarım biribirine dolaştı ve şiddetle düştüm. Adeta karın içine gömülmüştüm. Bir saniye için de kendimi toparlayıp kalktığım zaman ağzıma yüzüme, hattâ burnumla kulaklarımın içine kadar kar dolmuş buldum.

Denize dalıp çıkanların ağızlarına dolan suyu püskürttükleri gibi ben de kuvvetli bir silkinme ve nefes verme hareketiyle gözüme, yüzüme dolan karları püskürttüm. Bir soğuk duş yapmış kadar serinlemiştim. Vücudumu şöyle bir tarttım. Hiç bir yerim acımıyordu. Demek kar da düş mekte kaymak kadar zevkli bir şeymiş... Doğrusu bu düşüş bile pek hoşuma gitmişti.

Geriye dönerek tekrar yokuşa çıkmıya başladım. Arkadaşların ve Doktor Cevat Tahsin'in yanından geçerken bana hepsi birden:

— Ayol ne güzel kaydın? Bunu sen eskiden biliyormıydın? Diyorlardı. Bu sözler bûs bütün cesaretimi artırıyordu. Zaten anladım ki: Kayakçılık (cesaretten ve muvazene temininden) ibaret bir şey... Biraz soğuk kanlı iseniz ve biraz da ayaklarınızın üstünde muvazeneli durabilirseniz bu işi becerdiniz gitti demektir.

Artık bir, bir daha ve bir daha ayni yerden aşağı doğru kendimi koyuvermiye başladım.

Bazan yolun ortalarında hızla giderken de düştüğüm oluyordu. Hattâ bır seferinde çaketimi falan çıkarıp, gömleğimin kollarını sıvadığım için çıplak dirseğim buzlaşmış bir kar parçasına şiddetle sürttüğünden derim fena halde sıyrılmıştı. Buna rağmen canım hiç acımadı. Yalnız Binbaşı Muhiddinin tentürdiyot şişesinde kalan bir damlacık tentürdiyotu oraya sürer sürmez tekrar kaymaya başladım.

Parlak güneşli bir hava idi. Kar üstünde, 1400 metre yüksekte soğuk denilen nesnenin olup olmadığ'nı bile anlamıyorduk.. O kadar keyifliyiz ki buradan bir dakika bile ayrılmak istemeyoruz. Saat 12 yi geçmiş, bire gelmiş, karnımız adam akıllı acıkmış... Hal böyle iken kadınlı erkekli bütün bu kayakçı kafilesi bir düzüye kaymaya devam ediyordu...

— Ardı var —

M. Kemalpaşada kültür

M. Kemalpaşa İlçebayı Hayri köy okullarının eğitim ve öğretim avdanlıkları için bütçelerine koydukları paralarla, şimdiye kadar hiç bir ilçede görülmemiş bir şekilde 750 liralık öğretim araçları getirtmiş ve bunları köy okullarına dağıtmıştır. İlçebayın kültüre karşı gösterdiği bu candan ilgiye memleket adına teşekkür etmeyi bir borç sayarız.

Hususî Muhasebe Direktörü

İlbaylık Hususî Muhasebe direktörü Tevfik 6 ay tebdilhava almıştır. Tebdilhavasını İstanbulda geçirecektir.

Bursa Cer, Tenvir ve Kuvvei Muharrike Türk Anonim sosyetesinden:

Cumuriyetin on ikinci yıl dönümü için tenvirat

Bursa Elektrik Sosyetesi, Resmi ve hususi sayın abonelerin Cumuriyet bayramı münasebetile yaptıracakları fevkalâde tesisatı, vaktinde ceryan itası mümkün olabilmesi için 24—10—935 tarihine kadar sosyetemize bildirmeleri lüzumunu ve bundan başka' eşhas ve eşyaya tehlike ve kaza ârız olmaması için, bu fevkalâde tesisatın fenni şeraite uygun olarak yalnız salahiyetli müteahhitler tarafından yapılması icap ettiğini ilân eder.

Vaktinde ihbar editmeyen tesisatların raptından ve bunların yapilmasındaki kusur ve noksanların dağabilecek neticelarden ötürü sosyetemiz hiç bir mesuliyet kabul etmez.

DİREKTÖRLÜK

22—23—24

As. Sa. Al. Komsiyonunnan

Koyun Eti

Bursa garnizonu icin (50,000) kilo koyun eti satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 17500 liradır. Şartnamesi Sa. Al. Komisyonundadır. Eksiltme 25—10—935 cuma günü saat 16 da Bursada tophanede satıu alma komisyonu binasında olacktır. eksiltme kapalı zarf usuliledir. Muvakkat te'minat 1312 lira 50 kuruştur. eksiltmeye iştirak edecekler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermeleri lâzımdır. Teklif mektupları 25—10—935 Cume saat 15 şe kadar SA.AL. komsiyon reislğine verilmiş olacaktır. 8—12—18—23

Bursa Kültür Direktörlüğünden:

Tahmini bedel cinsi Lira	Kr.		Muvakkat Ltra	Te Kr.
240	8	metre mikâbı çamı kereste	18	
290		Muhtelif cins ve mikdarda de. Çe	21	75
544		» » » Avandanlık	40	80
1045	55	ton uzun alevli maden kömürü	78	37
		ve 10 ton kok kömürü (sömi kek)		

Bursa San,at okuluna girerken yukarda cins ve tahmini bedelleri yazılı malzeme 11—10—935 günlemecinden başlamak üzere açık eksitmeye konulmuştur. 1—11—935 cuma günü yukardaki sıra takip edilerek saat 15 de ihalelerine başlanacagından isteklilerin o gün ve saatta kültür direktörlüğüne ve bu hususta izahat almak isteyenlerin her gün sanat okuluna gelmeleri ilân olunur. 23—25

DOKTOR
CEVAT TAHSİN PEKSUN
Röntgen Mütehassısı
Muayenehane:
Bizim Matbaa karşısı No. 30
Hastalarını hergün kabul eder. Telefon 64

Diş Tabibi
Edip Rüştü
Bursa - Setbaşı

Tapu Müdürlüğünden

Bursanın bağlı köyünde sağlı hüseyin oğlu kadir solu arkası halil oğlu nuri evi ve bahçesi önü yol ile çevrili ev ali kızı muhsinenin ceddinden intikal etmek suretiyle uhdesinde iken 15 yıl önce ölmesiyle veresesine kaldığından bahsile intikali talep edilmiş ve tapu kaydıda bulunmamış olduğundan tasarrufunun tahkiki için 5—11—935 gününe müsadif Salı günü mahallinemem gönderileceğinden bu evde alakası olanlar var ise ilan tarihinden itibaren on gün zarfında ellerindeki belgeler ile beraber tapu idaresine veyahut mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri ilan olunur.

Bursa Tapusından

Bursanın ızvat köyünde sağı hüseyin ve fatma arkası atika vereseleri tarlası solu kara ahmet evi önü yol ile çevrili evin tahir oğlu alinin babasından kalmak suretiyle mali iken 327 yılında ölmesiyle oğlu emine kaldığından bahsile intikal ve satışışı talep edilmiş ve tapu kaydıda bulunmamış olduğundan tasarrufunun tahkiki için 6—11—935 gününe müsadif çarşanba günü mahalline memur gönderileceğinen bu yerde alakası olanlar varsa tarihi ilandan itibaren on gün zarfında ellerindeki belgeler ile beraber tapu idaresine ve yahut mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur.

31 Teşrinievvel günü Arsıulusal Artırma günüdür, bu münasebetle:

İŞBANKASI çocuklar arasında

Bir Müsabaka açtı

Her çocuk " Arttırma „ hakkındaki düşencesini on satırı Geçmiyecek surette yazmalıdır

BU YAZILAR:
29 T. EVVEL TARİHİNE KADAR
İŞ BANKASI İSTANBUL CADDESİ
Adresine gönderilmelidir.

EN İYİ YAZAN ÇOCUĞA 100 LİRA VERİLECEK,

İkinciden itibaren 25 kişiye birer kumbara hediye edilecektir.

Mükâfatlar 31 **Teşrinievvelde Dağıtılacaktır.**

Bursa Evkaf müdürlüğünden:

Cinsi	No.	Mahalle ve sokağı	Bedeli muhammeni Lira	Zıra
Ev arsası	172—172	Altıparmak M. Altıparmak C.	70	
„	173—174	„ „ „	70	
„	174—176	„ „ „	70	
„	176—9	Bayzıt paşa M. Cami sokağı	25)	
„	177—11	„ „ „	25)	170
„	34—22	Baba Zakir M. Türbe sokağı	60	126
„	35—11	„ „ „	80	190
„	56	Çukur M. Baruthane	100	299,25
„	62—3	Daya hatun M. Daya hatun	250	336
„	69—13	Eşrafiler M. Eşrefiier camii	50	84
„	70	Eşrefiler M. Temennayı kebir	130	259
„	75—18	Feyzullah paşa dere sokağı	80	206

Yukarda mevki ,No , zira ve bedeli muhamminleri yazılı 12 arsanın milkiyeti satılmak üzre 13—10—935 den 13—11—935 tarihine kadar bir ay müddetle açık artırmaya konmuştur .ihaleleri 13—11—935 carşanba günü saat 15 de Bursa evkaf idaresinde yapılacaktır . artırma şartnamesini görmek ve anlamak isteyenlerin Evkaf müdiriyetine müracaatları.

13—18—22—26

936
(CUMHURİYET)
Almanağına reklâm vreecekler

Matbaamızda: Cumhuriyet Aytarı Musa Ataşa Her gün sabahtan akşama kadar başvurabilirler.

936 Senesi Cumhuriyet Almanağının pek mükemmel olması için aylardanberi çalışılmaktadır. Cumhuriyet almanagı memlekette ilk almanaktır. ve her evde bulnnması lâzım gelen bir eserdir. Dünyada olup biten her şeyden bahs eden bu eser müessesenizin ilân ve reklâmları için emsalsiz bir fırsattır. Daima elde kalacak olan Cumhuriyet Almanağının reklâm fiatları aşağıdadır. Bir sahife 15 lira. Yarım sahife 10 lira. Dörtte bir sahife 5 liradır. Renkli bir sahife ilân 25 liradır.